Dosar nr. 4-1061/2023
(4-23045917-12-4-29032023)

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

20 august 2024 **mun. Chișinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța de judecată în componența:
Președintele ședinței, judecător Cușcă Liliana
Grefier Zaborot Natalia, Donos Doina și Dmitriev Victor

Cu participarea:
Agentului constatator al CNA Sochircă Anton
Avocatului Bacalâm Anatolie
Contravenientului Afanasenco Serghei
Interpretului Penov Serghei

examinând în ședință publică cauza contravențională în privința cet. Afanasenco Serghei, a.n. *****, învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravențional,

C O N S T A T Ă:

1. La data de 22 martie 2023, în intervalul de timp de la ora 09:35 până la ora 09:54, agentul constatator din cadrul Centrului Național Anticorupție, Clașevici Andrei, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 39 în privința cet. Afanasenco Serghei, pe faptul învinuirii acestuia de săvârșirea faptei contravenționale prevăzută de art. 313 din Codul contravențional.

2. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 39 din 22 martie 2023, agentul constatator a descris fapta contravențională reținută în sarcina cet. Afanasenco Serghei, după cum urmează: „*la 30.12.2022 a fost intentat procesul contravențional pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravențional, în privința factorilor de decizie ai administrației publice locale a mun. Chișinău, la examinarea și adoptarea deciziilor privind aprobarea PUZ-urilor, în lipsa avizelor generale eliberate de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (în continuare MIDR), ca organ central de specialitate, conform Legii nr. 835/1996 „privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului”.*

În cadrul procesului contravențional s-a constatat că, prin dispoziția primarului general al mun. Chișinău nr. 23-CMC din 09.12.2022 „Cu privire la convocarea ședinței extraordinare a Consiliului municipal Chișinău din 13.12.2022”, a fost aprobată ordinea de zi a ședinței Consiliului municipal Chișinău din 13.12.2022, iar la pct. 28 au fost incluse spre examinare aprobarea Planurilor Urbanistice Zonale (PUZ), cu următoarele subpuncte, după cum urmează:

*1. Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal (în volum parțial) pentru teritoriul adiacent *****

*2. Cu privire la aprobarea planului urbanistic zonal pentru teritoriul din perimetrul străzilor *****;*

*3. Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal pentru terenul cu numărul cadastral**********

4. Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal privind dezvoltarea teritoriului ÎM *****

5. Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal în vederea valorificării terenurilor cu nr. cadastrale**********şi operarea de modificări în Regulamentul local de urbanism, *****

Conform art. 18 alin. 2) al Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administraţia publică locală, modificarea sau completarea ordinii de zi se admite numai la începutul şedinţei şi se efectuează cu votul majorităţii consilierilor prezenţi, respectându-se prevederile art. 22 alin. (1).*

Astfel, la începutul şedinţei extraordinare a Consiliului municipal Chişinău din 13.12.2022 a fost aprobată ordinea de zi, fiind inclus la p. 28 următorul subpunct:

*6. Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal în vederea valorificării teritoriului cuprins în perimetrul străzilor *****

Potrivit art. 25 al Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului şi amenajării teritoriului, avizele necesare aprobării documentaţiei de urbanism şi amenajare a teritoriului se emit, potrivit anexei care face parte integrantă din prezenta lege, de Guvern, de organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul amenajării teritoriului şi al urbanismului sau de serviciul de arhitectură şi urbanism al autorităţii administraţiei publice locale şi de organismele centrale şi teritoriale interesate, în termen de 30 de zile de la data depunerii documentaţiei în volum deplin. Dacă în termenul prevăzut nu este emis avizul, se consideră că există un aviz favorabil.

În acest context, Anexa la Legea sus-menţionată „Avizarea şi aprobarea documentaţiilor de urbanism şi amenajare a teritoriului" la compartimentul „Planul Urbanistic Zonal" prevede că Planul Urbanistic Zonal al zonei funcţionale localităţii se avizează de „Organismele teritoriale interesate", se emit Avizele generale de către „ Organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul amenajării teritoriului şi al urbanismului", se aprobă de „Consiliul municipal, orăşenesc sau sătesc (comunal) ".

Conform pct. 2 al Regulamentului cu privire la organizarea şi funcţionarea Ministerului Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 690 din 30.08.2017, Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale este organul central de specialitate al administraţiei publice care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniile de activitate ce îi sunt încredinţate, iar conform p. 6 subpct. 2) al aceluiaşi Regulament, Ministerul realizează funcţiile stabilite de prezentul Regulament în domeniul urbanismului, construcţiilor şi locuinţelor.

Potrivit art. 78 al Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului şi amenajării teritoriului, Organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul amenajării teritoriului şi al urbanismului va elabora şi va aproba actele normative întru aplicarea prezentei legi.

Reieşind din competenţele atribuite conform actelor normative, la 25.03.2022 Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale a emis Ordinul nr. 45 „cu privire la aprobarea Regulamentului privind emiterea Avizului general la documentaţia de urbanism" (în vigoare de la 01.05.2022), publicat în Monitorul Oficial nr. 96 art. 375 din 01.04.2022.

Potrivit p. 4 lit. b) al Regulamentului, Ministerul emite Avize generale la documentaţia de urbanism pentru Planuri Urbanistice Zonale, ale zonei centrale a municipiului, ale zonei funcţionale a localităţii, ale zonei protejate şi ale zonei de agrement.

Conform p. 2 ultimul aliniat al aceluiaşi Regulament, avizarea se concretizează printr-un act (aviz favorabil sau nefavorabil) cu caracter tehnic şi obligatoriu, iar conform p. 3, prevederile prezentului Regulament sunt obligatorii pentru organele administraţiei publice, indiferent de sursa de finanţare a activităţilor de elaborare a documentaţiei de urbanism: de la bugetul de stat, bugetele autorităţilor administraţiei publice locale, donatori, privată sau mixtă.

În cadrul şedinţei extraordinare a Consiliului municipal Chişinău din 13.12.2022, au fost prezentate spre examinare şi adoptare proiectele deciziilor sus-menţionate, în lipsa Avizelor generale la Planurile Urbanistice Zonale eliberate de Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale.

Potrivit art. 12 al Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administraţia publică locală, statutul juridic şi organizarea activităţii aleşilor locali din cadrul autorităţilor publice locale, inclusiv din unitatea teritorială autonomă cu statut juridic special, se reglementează prin Legea privind statutul alesului local. Conform art. 3 alin. (1) al Legii nr. 768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local, în unitatea administrativ-teritorială respectivă, alesul local este persoană oficială, el fiind reprezentantul autorităţii deliberative sau executive din administraţia publică locală.

Conform hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani, din 02.11.2019 a fost confirmată legalitatea alegerilor locale generale din 20.10.2019 la funcţia de consilier în Consiliul municipal Chişinău şi validate mandatele consilierilor aleşi în Consiliul municipal Chişinău. La fel, componenţa consilierilor în Consiliul municipal Chişinău a fost modificată prin hotărârile Comisiei Electorale Centrale nr. 2907 din 15.11.2019, nr. 2956 din 22.11.2019, nr. 3276 din 10.12.2019, nr. 3367 din 18.12.2019, nr. 3509 din 03.01.2020, nr. 3816 din 10.03.2020, nr. 3986 din 16.06.2020, nr. 4110 din 15.08.2020, nr. 4520 din 01.12.2020, nr. 4582 din 19.01.2021, nr. 4766 din 21.04.2021, nr. 111 din 02.11.2021, nr. 639 din 15.08.2022.

De asemenea, Consiliul municipal Chişinău a fost constituit şi atribuite mandatele de consilieri, prin deciziile Consiliului municipal Chişinău nr. 1/1 din 15.11.2019, nr. 2/11 din 20.11.2019, nr. 3/13 din 27.11.2019, nr. 4.1 din 13.12.2019, nr. 5/1 din 19.12.2019, nr. 1/1 din 15.01.2020, nr. 6/1 din 19.05.2020, nr. 8/1 din 18.06.2020, nr. 15/1 din 31.08.2020, nr. 21/1 din 17.12.2020, nr. 1/1 din 21.01.2021, nr. 4/1 din 02.07.2021, nr. 11/1 din 04.11.2021, nr. 11/1 din 26.08.2022.

Conform listei consilierilor Consiliului municipal Chişinău prezenţi pe data de 20.12.2022 şi 21.12.2022 la continuarea şedinţei extraordinare a Consiliului municipal Chişinău, consilierul Afanasenco Serghei a fost prezent la şedinţele în cauză, iar conform Stenogramei şi înregistrării video a şedinţelor din 20 şi 21 decembrie 2022 a luat parte la adoptarea deciziilor în cauză.

În urma dezbaterilor în cadrul şedinţei extraordinare a Consiliului municipal Chişinău din 13.12.2022, prelungite şi la 20 şi 21 decembrie 2022, înaintării amendamentelor şi supunerii votului proiectelor de decizii incluse în ordinea de zi la p. 28, subpct. 1-6, cu votul majoritar al consilierilor municipali Chişinău, inclusiv a dlui Afanasenco Serghei au fost adoptate deciziile:

- *nr. 21/19-1 din 20.12.2022 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal pentru teritoriul adiacent *****";*
- *nr. 21/19-2 din 20.12.2022 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal pentru teritoriul din perimetrul străzilor *****";*

*- nr. 21/19-3 din 20.12.2022 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal pentru terenul cu numărul *****;*

*- nr. 21/19-4 din 20.12.2022 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal privind dezvoltarea teritoriului *****

*- nr. 21/19-5 din 21.12.2022 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal în vederea valorificării terenurilor cu numerele cadastrale**********din *****

*- nr. 21/19-6 din 21.12.2022 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal în vederea valorificării teritoriului cuprins în perimetrul străzilor M*****

Conform art. 69 alin. (2) lit. a) al Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, constituie contravenții la prezenta lege avizarea și aprobarea documentației de urbanism și amenajare a teritoriului fără respectarea procedurii stabilite de legislație.

Astfel, reieșind din prevederile art. 25, art. 69 alin. (2) lit. a) și Anexei Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, precum și p. 2, 3 și 4 ale „Regulamentului privind emiterea Avizului general la documentația de urbanism" aprobat prin Ordinul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 45 din 25.03.2022, în acțiunile persoanelor care au adoptat deciziile sus-menționate, se prezumă săvârșirea unor acțiuni ce pot fi încadrate în prevederile unor fapte prevăzute de Codul contravențional.

Consilierul municipal în Consiliul municipal Chișinău, Afanasenco Serghei, ignorând prevederile art. 25 și Anexei Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, precum și p. 2, 3 și 4 ale „Regulamentului privind emiterea Avizului general la documentația de urbanism" aprobat prin Ordinul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 45 din 25.03.2022, a votat „pentru" adoptarea deciziilor.

Lipsa Avizelor generale obligatorii la documentația de urbanism este probată prin răspunsul MIDR nr. 10/2-5777 din 08.12.2021, nr. 10-852 din 18.02.2022, nr. 10-1719 din 01.04.2022, nr. 10/1-1426 din 18.03.2022, nr. 10-3803 din 29.07.2022, nr. 10-4396 din 26.08.2022, procesul-verbal nr. 05 din 25.07.2022, procesul-verbal nr. 08 din 18.08.2022, Registrului Avizelor generale emise de MIDR la documentația de urbanism, procesul-verbal de audiere a martorului, Alexei Boșneaga, șeful Secției reglementări tehnice în construcții a MIDR, cererile de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu nr. 1303/OT4-26 din 13.01.2023, 1303/OT4-19 din 11.01.2023, nr. 1303/OT4-08 din 05.01.2023, nr. 1303/OT4-23 din 13.01.2023, nr. 1303/OT4-36 din 17.01.2023, nr. 1303/OT4-37 din 17.01.2023, procesul-verbal de audiere a martorului, Ion Ciumac, șeful Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Extrasului din Stenograma ședinței extraordinare a Consiliului municipal Chișinău din 16.12.2022 (continuare din 13.12.2022) și procesului-verbal de examinare a înscrisurilor din 06.02.2023, CD-urile cu înregistrările audio-video a ședinței extraordinare a Consiliului municipal Chișinău din 13.12.2022, prelungite și la 20 și 21 decembrie 2022 și procesul-verbal de examinare a înregistrărilor audio-video din 06.02.2023.

Potrivit art. 23 alin. 2) al Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, fiecare consilier poartă răspundere juridică, conform legislației în vigoare, pentru propria activitate desfășurată în exercitarea mandatului.

Conform art. 16 alin. 6^{1}) al Codului contravențional „în cazul în care fapta contravențională este comisă prin adoptarea sau neadoptarea unui act de către un organ colegial, răspunde fiecare dintre membrii organului colegial".

Reieşind din cele expuse, prin acţiunile sale, cet. Afanasenco Serghei, deţinând mandatul de consilier în Consiliul municipal Chişinău, a depăşit în mod vădit limitele drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege şi care contravine intereselor publice, respectiv a comis contravenţia prevăzută de art. 313 Cod contravenţional - excesul de putere, adică „Săvârşirea unei acţiuni care depăşeşte în mod vădit limitele drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege şi care contravine intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice", care nu conţine elemente constitutive ale infracţiunii.

2.1. Din procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. 39 din 22 martie 2023, rezultă că la 03.03.2023 dlui Afanasenco Serghei i-a fost înmânată sub semnătură citaţia nr. 02/28-3529, prin care contravenientul a fost citat pentru data de 10.03.2023 ora 10:20 la sediul Centrului Naţional Anticorupţie, la agentul constatator pentru audiere în calitate de persoană în privinţa căreia a fost pornit proces contravenţional şi întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie.

La data, ora şi locul citat, făptuitorul nu s-a prezentat. În acest context, la 10.03.2023 dlui Afanasenco Serghei i-a fost înmânată sub semnătură citaţia nr. 19/38-3950, prin care contravenientul a fost citat pentru data de 22.03.2023 ora 09.00 la sediul Centrului Naţional Anticorupţie, la agentul constatator pentru audiere în calitate de persoană în privinţa căreia a fost pornit proces contravenţional şi întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie. La data, ora şi locul citat, făptuitorul nu s-a prezentat.

Prin procesul-verbal cu privire la constatarea faptului din 22.03.2023, a fost constatat faptul neprezentării dlui Afanasenco Serghei pentru data, ora şi locul citat, pentru audiere în calitate de persoană în privinţa căreia a fost pornit proces contravenţional şi întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Reieşind din prevederile art. 443 alin. (6) Cod contravenţional, din motivul neprezentării contravenientului, procesul-verbal contravenţional a fost întocmit în absenţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, în prezenţa martorilor: *****

2.2. Potrivit părţii rezolutive din 22 martie 2023 emise de Directorul-adjunct al Centrului Naţional Anticorupţie, Vadim Cojocaru, prin acţiunile sale, dnul Serghei Afanasenco, deţinând mandat de consilier în Consiliul municipal Chişinău, a comis contravenţia prevăzută de art. 313 Cod contravenţional al Republicii Moldova (excesul de putere), sancţionarea căreia prevede o amendă în mărime de la 30 la 90 unităţi convenţionale, cu privarea de dreptul de a deţine funcţii sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni până la un an.

Totodată, cauza contravenţională şi materialele anexate, împreună cu procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. 39 din 22 martie 2023, au fost expediate în instanţa de judecată, conform competenţei spre examinare în fond la Judecătoria Chişinău (sediul Buiucani.

3. În şedinţa de judecată reprezentatul agentului constatator Sochircă Anton, care a intervenit în proces în baza dispoziţiei nr. 16/8516 din 30 mai 2023, a susţinut pe deplin învinuirea adusă prin procesul-verbal cu privire la contravenţie, menţionând că probele aduse în cadrul procesului sunt pertinente, concludente care demonstrează vinovăţia lui Afanasenco Serghei. A pledat pentru a-l recunoaşte vinovat pe Afanasenco Serghei de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 313 Cod contravenţional, cu încetarea procesului contravenţional din motivul intervenirii termenului de prescripţie de atragere la răspundere contravenţională.

4. Avocatul Bacalâm Anatolie, care acţionează în interesele persoanei în privinţa căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie Afanasenco Serghei, a menţionat, că, investirea în funcţie a consilierului local se face prin modalitatea alegerii, ca urmare a votului exprimat de fiecare cetăţean, ce are exerciţiul drepturilor electorale, urmată de o procedură ce implică validarea mandatului, adică confirmarea acestuia. Conform Hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Râşcani) nr.3-4274/19 din 02.11.2019 a fost confirmată legalitatea alegerilor locale şi validate mandatele consilierilor aleşi în Consiliul municipal Chișinău, inclusiv şi a lui Afanasenco Serghei pe o perioadă de 4 ani. La 30.12.2023 de către agentul constatator ofițerul superior de investigaţii pe cazuri excepţionale al Direcţiei Teritoriale „Centru" a CNA Andrei Claşevici a fost pornit procesul contravenţional şi la 20.03.2023 în privinţa lui Afanasenco Serghei a fost întocmit procesul-verbal nr.39 în temeiul art.313 Cod contravenţional. Toate aceste acţiuni au fost întreprinse în lipsa contravenientului.

Menţionează, că latura obiectivă a faptelor prevăzute la art. 313 Cod contravenţional se manifestă prin acţiune: săvârşirea unei acţiuni care depăşeşte în mod vădit limitele drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege şi care contravine intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Prin urmare, la încadrarea faptei potrivit art. 313 Cod contravenţional este inevitabil să se invoce în actul de aplicare a legii actul normativ de referinţă, cu caracter extra contravenţional, ce conţine drepturile şi/sau atribuţiile cu care este investit consilierul local la exercitarea prerogativelor sale, ale căror limite acesta le-a depăşit în mod vădit.

Susţine, că în actul de învinuire (în speţă: procesul-verbal cu privire la contravenţie), obligatoriu trebuie indicată norma din actul normativ de referinţă la care face trimitere norma de incriminare. Or, aplicarea normei de blanchetă este în strictă dependenţă de aplicarea normei extra contravenţionale. Prima nu poate fi aplicată fără cea din urmă. Pe cale de consecinţă, art. 313 Cod contravenţional este inaplicabil, în ipoteza în care persoana abilitată cu încadrarea juridică a faptei nu indică în actul procesual emis, norma din actul normativ de referinţă ce stabileşte drepturile şi/sau atribuţiile consilierului local ale căror limite au fost depăşite.

Reieşind din constatărilor personale ale agentului constatator, susţine că apărării nu îi sunt clare următoarele aspecte abordate: 1) Ce a comis Afanasenco, o acţiune, sau a comis doar o singură contravenţie or, 6 contravenţii, or, dispoziţia art. 313 Cod contravenţional prevede săvârşirea unei singure acţiuni, iar dânsul a participat la adoptarea a şase acte administrative, o situaţie în care nu a fost indicat scopul şi/sau motivul sau scopurile şi/sau motivele comiterii acestora; 2) nu este indicat concret timpul sau perioada comiterii contravenţiei sau contravenţiilor, or, Afanasenco Serghei a participat la adoptarea a patru acte administrative la 20 decembrie 2022 şi a două acte administrative la 21 decembrie 2022; 3) nu este indicat în actul procesual emis (procesul-verbal cu privire la contravenţie) norma din actul normativ ce stabileşte drepturile şi/sau atribuţiile consilierului local ale căror limite au fost depăşite în mod vădit; 4) partea introductivă şi descriptivă a procesului-verbal cu privire la contravenţie în privinţa lui Afanasenco Serghei este semnată de către agentul constatator ofițerul superior de investigaţii pe cazuri excepţionale a CNA, Andrei Claşevici, iar partea rezolutivă a acestuia fără careva explicaţie, este semnată de către Directorul-adjunct al Centrului Naţional Anticorupţie, Vadim Cojocaru.

Susţine, că procesul-verbal cu privire la contravenţie nu corespunde întocmai exigenţelor legale prevăzute de art. 443 Cod contravenţional. Simpla menţiune privind

săvârşirea contravenţiei prevăzută de art. 313 Cod contravenţional, fără careva referire în ce a constatat concret încălcarea săvârşită de către Afanasenco Serghei, demonstrează cea mai superficială analiză a faptei şi limitarea cu întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, care nu răspunde prevederilor legii privind autosesizarea agentului constatator privind săvârşirea contravenţiei, precum şi privind încadrarea juridică a faptei şi indiciile calificative ale contravenţiei. În aceste circumstanţe, consideră că neajunsurile indicate, cât şi ne demonstrarea laturii obiective a componenţei contravenţiei, n-a fost probată şi demonstrată comiterea contravenţiei prevăzute de art. 313 Cod contravenţional de către Afanasenco Serghei, iar acestea împreună condiţionează încetarea procesului contravenţional în temeiul art. 441 Cod contravenţional, pe motiv că nu există faptul contravenţiei.

5. Afanasenco Serghei, fiind prezent în şedinţa de judecată a susţinut argumentele avocatului său, menţionând că învinuirea nu îi este clară şi nu se consideră vinovat de fapta imputată prin procesul-verbal cu privire la contravenţie.

6. Audiind opinia participanţilor prezenţi la şedinţa de judecată, studiind materialele dosarului, analizând faptele expuse în procesul verbal cu privire la contravenţie pe marginea învinuirii aduse cet. Afanasenco Serghei în baza art. 313 Cod contravenţional, instanţa de judecată notează în primul rând, că în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (*Ziliberberg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Anghel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994*).

Astfel, prezumţia de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenţie, a fost supusă atenţiei Curţii Europene a Drepturilor Omului (*cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007*), cauză în care Curtea, îşi exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenţiei în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanţiilor fundamentale, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, care protejează cetăţenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităţilor, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul art. 6 din Convenţie.

Reiterând importanţa, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală", a unei astfel de garanţii, destinată să restabilească echilibrul dintre presupuşii autori ai faptelor ilegale şi autorităţile chemate să îi urmărească şi pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art.6 din CEDO.

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie, instanţa de judecată notează că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă în vederea asigurării respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „*ad validitatem*", cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art. 443 Cod contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului - verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 al Codului contravenţional.

Având în vedere exigenţele legale impuse pentru redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie, instanţa de judecată notează, că în hotărârea Curţii Constituţionale nr. 32 din 29 noiembrie 2018, privind excepţia de neconstituţionalitate a articolelor 445 şi 461 din Codul contravenţional, § 38, Înalta Curte a statuat, că procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act administrativ, care emană de la o autoritate publică, dotată cu competenţa de a constata şi de a sancţiona faptele contravenţionale, se bucură de prezumţiile de legalitate, de autenticitate şi de veridicitate. De asemenea, acesta este executoriu. Astfel, Curtea admite că pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii de efecte juridice, redactarea lui trebuie să respecte o anumită formă *ad validitatem*, trebuind realizate toate exigenţele de fond şi de formă.

Cu referire la dezideratele expuse mai sus, instanţa de judecată constată că la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie, agentul constatator a respectat pe deplin prevederile art. 443 din Codul contravenţional şi, de asemenea, a determinat caracterul veridic al contravenţiei imputate, neidentificându-se careva circumstanţe din cele prescrise la art. 445 Cod contravenţional care ar conduce la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, fiind acordată atenţie cuvenită prevederilor art. 5-9 din Codul contravenţional, şi anume principiul legalităţii şi egalităţii în faţa legii, principiul dreptăţii şi caracterului personal al răspunderii contravenţionale.

În acelaşi context, instanţa reiterează că procesul-verbal cu privire la contravenţie, în sensul art. 442 Cod Contravenţional, este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul, iar procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui, or, în atare circumstanţe, se concluzionează că, în procesul verbal cu privire la contravenţie este necesar de a fi descrisă fapta, în aşa fel ca învinuirea formulată să fie clară făptuitorului.

Totodată, agentul constatator a descris în conţinutul actului fapta contravenţională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale şi să prevadă, în mod rezonabil, în funcţie de circumstanţele cauzei, consecinţele acestei conduite, argument prin care instanţa nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei.

De asemenea, instanţa concretizează că procesul-verbal cu privire la contravenţie a fost întocmit în absenţa făptuitorului, cu respectarea condiţiilor impuse de art. 443 alin. (6) din Codul contravenţional, adică fiind certificat prin semnătura a 2 martori asistenţi, fiind consemnate şi datele de identitate ale acestora şi în privinţa cărora instanţa nu atestă nici un dubiu privind dezinteresul ultimilor, contrar prevederilor art. 388 alin. (8) din Codul contravenţional, potrivit căruia, în cazurile prevăzute de lege, agentul constatator este obligat să asigure participarea la acţiunile procesuale a persoanelor dezinteresate, cu capacitate de exerciţiu deplină (martori asistenţi), pentru a atesta prin semnătură caracterul veridic al faptelor consemnate.

Instanţa notează că agentul constatator a întreprins toate acţiunile necesare privind asigurarea prezenţei făptuitorului la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie, iar în acest sens a fost asigurată citarea scrisă a lui Afanasenco Serghei pentru data de 22 martie 2023, la ora 09:00, contra semnătură, în care este descris şi descifrat scopul prezenţei acestuia şi consecinţele neprezentării sale, soldate cu întocmirea eventuală a actului în absenţă, citaţie care a fost recepţionată de făptuitor, ultimul consemnând ograf faptul dat la 10 martie 2023.

În continuare se va menţiona, că potrivit prevederilor art. 458 alin. (1) Cod contravenţional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Potrivit prevederilor art. 8 alin. (1), (2) Cod contravenţional, persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvârşite cu vinovăţie. Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională. Conform prevederilor art. 14 alin. (1) – (3) Cod contravenţional, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă.

Potrivit reglementărilor în vigoare stabilirea vinovăţiei unei persoane în comiterea unei fapte contravenţionale are loc în baza unor probe care urmează a fi colectate, administrate şi cercetate la faza stabilirii faptei contravenţionale. în conformitate cu prevederile art. 374 alin. (3) din Codul contravenţional, procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravenţional, concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Conform prevederilor art. 425 alin. (1), (2) şi (5) Cod contravenţional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

În conformitate cu art. 425 alin. (3) Cod contravenţional, aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege.

Astfel, instanţa de judecată a constatat cu certitudine că vinovăţia făptuitorului în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 313 Cod contravenţional, a fost dovedită prin următoarele probe cercetate în şedinţă de judecată:

- *procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. 39 din 22 martie 2023* întocmit în privinţa cet. Afanasenco Serghei, în baza art. 313 din Codul contravenţional (f.d. 1-9);

- *rapoartele* din 19 decembrie 2022, 18 ianuarie 2023, 22 martie 2023 (f.d. 11-13);

- *procesul-verbal de pornire a procedurii contravenţionale* din 30 decembrie 2022 (f.d. 14);

- *decizia nr. 1/1* din 15 noiembrie 2019, cu privire la rezultatele alegerilor locale din 20 octombrie 2019 în circumscripţia electorală municipală Chişinău nr. 1, validarea mandatelor de consilieri municipali şi constituirea Consiliului municipal Chişinău (f.d. 16);

- *hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani* din 02 noiembrie 2019 (f.d. 16-pe verso - 20);

- *dispoziţia nr. 23-CMC* din 09 decembrie 2022, cu privire la convocarea şedinţei extraordinare a Consiliului Municipal din 13 decembrie 2022 (f.d. 34);

- *ordinea de zi* a şedinţei extraordinare a Consiliului Municipal Chişinău din 13 decembrie 2022 (f.d. 35-40);

- *ordinea de zi* adoptată în cadrul şedinţei extraordinare a Consiliului Municipal Chişinău din 13 decembrie 2022 (f.d. 41-46);

- *procesul-verbal cu privire la ridicarea obiectelor şi documentelor în cadrul procesului contravenţional* din 26 ianuarie 2023 (f.d. 47);

- *procesul-verbal cu privire la ridicarea obiectelor şi documentelor în cadrul procesului contravenţional* din 03 februarie 2023 (f.d. 48);

- *Lista consilierilor consiliului municipal Chişinău prezenţi pe data de 20.12.2022 la continuarea şedinţei extraordinare a Consiliului Municipal Chişinău din 13.12.2022* (f.d. 49-56);

- *răspunsul nr. 1-01/1-121* din 11.01.2023 (f.d. 57-58);

- *avizul* Comisiei pentru construcţie, arhitectură şi relaţii funciare din 16 decembrie 2022 (f.d. 59);

- *avizul* Comisiei pentru construcţie, arhitectură şi relaţii funciare din 16 decembrie 2022 (f.d. 60);

- *avizul* Comisiei pentru construcţie, arhitectură şi relaţii funciare din 16 decembrie 2022 (f.d. 61);

- *avizul* Comisiei pentru construcţie, arhitectură şi relaţii funciare din 16 decembrie 2022 (f.d. 62);

- *avizul* Comisiei pentru construcţie, arhitectură şi relaţii funciare din 16 decembrie 2022 (f.d. 63);

- *avizul* Comisiei pentru construcţie, arhitectură şi relaţii funciare din 16 decembrie 2022 (f.d. 64);

- *procesul-verbal cu privire la examinare a înscrisurilor în cadrul procesului contravenţional* din 06 februarie 2023 (f.d. 65);

- *stenograma şedinţei extraordinare a Consiliului Municipal Chişinău din 20.12.2022 (continuare din 13.12.2022)* (f.d. 87-183);

- *decizia nr. 21/19-1* din 20 decembrie 2022, cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal pentru teritoriul adiacent ***** (f.d. 184);

- *decizia nr. 21/19-2* din 20 decembrie 2022, cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal pentru teritoriul din perimetrul ***** (f.d. 185);

- *decizia nr. 21/19-3* din 20 decembrie 2022, cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal pentru terenul cu numărul cadastral***** (f.d. 186);

- *decizia nr. 21/19-4* din 20 decembrie 2022, cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal privind dezvoltarea teritoriului Întreprinderii *****(f.d. 187);

- *decizia nr. 21/19*-5 din 21 decembrie 2022, cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal în vederea valorificării terenurilor cu nr. cadastrale**********din str. *****(f.d. 188);

- *decizia nr. 21/19-6* din 21 decembrie 2022, cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal în vederea valorificării teritoriului cuprins în perimetrul s**********(f.d. 189);

- *demersul nr. 19/25-753* din 17 ianuarie 2023 în adresa şefului Oficiului Teritorial Chişinău al Cancelariei de Stat (f.d. 190-191);

- *demersul nr. 19/25-753* din 17 ianuarie 2023 în adresa viceprim-ministrului, Ministru al infrastructurii şi dezvoltării regionale (f.d. 192-193);

- *demersul nr. 19/25-753* din 17 ianuarie 2023 în adresa secretarului-interimar al Consiliului municipal Chişinău (f.d. 194-195);

- *procesul-verbal de audiere a martorului Ciumac Ion în cadrul procesului contravenţional* din 23 ianuarie 2023, potrivit căruia a comunicat că activează în funcţie de şef al Oficiului Teritorial Chişinău al Cancelariei de Stat. Referitor la legalitatea adoptării deciziilor Consiliului municipal Chişinău din 20 şi 21 decembrie 2022 privind adoptarea deciziilor ce se referă la cele 6 PUZ-uri a menţionat, că potrivit art. 25 din Legea 835/1996 privind principiile urbanismului şi amenajării teritoriului, până la adoptarea acestor PUZ-uri era necesară eliberarea Avizului general de către organul central de specialitate, care este MIDR. În cazul acestor decizii MIDR nu a eliberat asemenea avize, respectiv nu a fost respectată procedura legală. Reieşind din acest fapt, potrivit prevederilor art. 69 din Legea nr. 436 privind administraţia publică locală, Oficiul Teritorial Chişinău a contestat direct în instanţa de judecată aceste acte administrative, solicitând anularea lor şi interzicerea APL de a emite acte administrative în privinţa terenurilor vizate în actele administrative până la examinarea cauzelor în instanţa de judecată. În opinia Oficiului Teritorial Chişinău al Cancelariei de Stat, Consiliul municipal Chişinău urma să remită la reexaminare aceste proiecte de acte administrative (f.d. 196);

- *procesul-verbal cu privire la ridicarea obiectelor şi documentelor în cadrul procesului contravenţional* din 23 ianuarie 2023 (f.d. 197);

- *cererea de chemare în judecată în instanţa de contencios administrativ cu privire la anularea deciziei Consiliului municipal Chişinău nr. 21/19-5 din 21 decembrie 2022* (f.d. 198-199);

- *cererea de chemare în judecată în instanţa de contencios administrativ cu privire la anularea deciziei Consiliului municipal Chişinău nr. 21/19-2 din 20 decembrie 2022* (f.d. 200-201);

- *cererea de chemare în judecată în instanţa de contencios administrativ cu privire la anularea deciziei Consiliului municipal Chişinău nr. 21/19-1 din 20 decembrie 2022* (f.d. 202-203);

- *cererea de chemare în judecată în instanţa de contencios administrativ cu privire la anularea deciziei Consiliului municipal Chişinău nr. 21/19-4 din 20 decembrie 2022* (f.d. 204-205);

- *cererea de chemare în judecată în instanţa de contencios administrativ cu privire la anularea deciziei Consiliului municipal Chişinău nr. 21/19-3 din 20 decembrie 2022* (f.d. 206-207);

- *cererea de chemare în judecată în instanța de contencios administrativ cu privire la anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 21/19-6 din 21 decembrie 2022* (f.d. 208-209);

- *notificarea* Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2023 (f.d. 210-211);

- *notificarea* Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2023 (f.d. 212-213);

- *notificarea* Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2023 (f.d. 214-216);

- *notificarea* Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2023 (f.d. 217);

- *solicitarea prin e-mail* din 16 ianuarie 2023 (f.d. 218);

- *procesul-verbal de audiere a martorului Boșneaga Alexei în cadrul procesului contravențional* din 23 ianuarie 2023, care a comunicat, că activează în calitate de șef al Secției reglementări tehnice și construcții a MIDR. Referitor la procedura legală de aprobare a PUZ-urilor a menționat, că potrivit Legii nr. 835/1996 la anexă este prevăzut că PUZ-urile sunt aprobate de APL cu avizul organului central de specialitate. Astfel, PUZ-urile urmează a fi examinate de MIDR, și în caz că corespund cerințelor normative și juridice, se emite avizul general pozitiv. Pentru implementarea acestor mecanisme a fost aprobat Regulamentul privind emiterea Avizului general la documentația de urbanism, prin Ordinul nr. 45 din 25.03.2022. După autorizarea PUZ-urilor, verificarea proiectului, avizarea și consultarea publică conform Legii nr. 835, proiectul de PUZ cu toate documentele se prezintă MIDR pentru examinare și emiterea Avizului general. Conform Registrului Avizelor generale emise de MIDR la documentația de urbanism, nu a fost eliberat aviz pozitiv la PUZ-urile: M***** (f.d. 219);

- *procesul-verbal cu privire la ridicarea obiectelor și documentelor în cadrul procesului contravențional* din 23 ianuarie 2023 (f.d. 220);

- *ordinul nr. 45 din 25 martie 2022, cu privire la aprobarea Regulamentului privind emiterea Avizului general la documentația de urbanism* (f.d. 221);

- *regulamentul privind emiterea Avizului general la documentația de urbanism* (f.d. 221-pe verso - 225);

- *ordinul nr. 65 din 22 aprilie 2022, cu privire la instituirea Comisiei pentru examinarea proiectelor documentației de urbanism și emiterea Avizului general* (f.d. 226);

- *procesul-verbal nr. 05 din 25.07.2022 al ședinței Comisiei pentru examinarea proiectelor documentației de urbanism și emiterea Avizului general* (f.d. 227-228);

- *procesul-verbal nr. 08 din 18.08.2022 al ședinței Comisiei pentru examinarea proiectelor documentației de urbanism și emiterea Avizului general* (f.d. 229-231);

- *registrul Avizelor generale emise de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale la documentația de urbanism* (f.d. 232);

- *răspunsul* Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 10/2-5777 din 08 decembrie 2021 (f.d. 233);

- *răspunsul* Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 10/852 din 18 februarie 2022 (f.d. 234);

- *răspunsul* Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 10/1719 din 01 aprilie 2022 (f.d. 235);

- *răspunsul* Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 10/1-1426 din 18 martie 2022 (f.d. 234-pe verso-237);

- *răspunsul* Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 10/3804 din 29 iulie 2022 (f.d. 238-239);

- *răspunsul* Ministerului Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale nr. 10/4396 din 26 august 2022 (f.d. 240-242);

- *petiţia* din 26 aprilie 2022 (f.d. 243-246);

- *răspunsul* Ministerului Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale nr. 10/219 din 13 mai 2022 (f.d. 247);

- *procesul-verbal cu privire la examinare a înregistrărilor audio-video în cadrul procesului contravenţional* din 06 februarie 2023 (f.d. 248);

- *raportul* din 20 martie 2023 (f.d. 249);

- *citaţia* nr. 02/28-3529 din 03.03.2023 (f.d. 250);

- *citaţia* nr. 19/38-3850 din 10.03.2023 (f.d. 250^1);

- *procesul-verbal cu privire la constatarea faptului* din 22 martie 2023 (f.d. 250^2);

- *scrisoarea de informare* (f.d. 250^3);

- *2 CD-uri DVD-R* (f.d. 250^4).

În urma examinării materialului probator, instanţa de judecată a constatat, că, agentul constatator corect şi întemeiat a stabilit că Afanasenco Serghei a săvârşit contravenţia prevăzută de art. 313 Cod contravenţional.

Instanţa reţine că prin dispoziţia primarului general al mun. Chişinău nr. 23-CMC din 09 decembrie 2022 „Cu privire la convocarea şedinţei extraordinare a Consiliului municipal Chişinău din 13.12.2022", a fost aprobată ordinea de zi a şedinţei Consiliului municipal Chişinău din 13 decembrie 2022, iar la pct. 28 au fost incluse spre examinare aprobarea Planurilor Urbanistice Zonale (PUZ), cu următoarele subpuncte, după cum urmează:

1. Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal (în volum parţial) pentru teritoriul adiacent *****

2. Cu privire la aprobarea planului urbanistic zonal pentru teritoriul din perimetrul străzilor *****;

3. Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal pentru terenul cu numărul cadastral *****

4. Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal privind dezvoltarea teritoriului ÎM *****

5. Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal în vederea valorificării terenurilor cu nr. cadastrale*****, şi operarea de modificări în Regulamentul local de urbanism, *****

La începutul şedinţei extraordinare a Consiliului municipal Chişinău din 13 decembrie 2022 a fost aprobată ordinea de zi, fiind inclus la pct. 28 următorul subpunct:

6. Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal în vederea valorificării teritoriului cuprins în perimetrul străzilor *****

Potrivit art. 25 alin. (1) al Legii nr. 835 din 17.05.1996 privind principiile urbanismului şi amenajării teritoriului, avizele necesare aprobării documentaţiei de urbanism şi amenajare a teritoriului se emit, potrivit anexei care face parte integrantă din prezenta lege, de Guvern, de organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul amenajării teritoriului şi al urbanismului sau de serviciul de arhitectură şi urbanism al autorităţii administraţiei publice locale şi de organismele centrale şi teritoriale interesate, în termen de 30 de zile de la data depunerii documentaţiei în volum deplin. Dacă în termenul prevăzut nu este emis avizul, se consideră că există un aviz favorabil.

Anexa la Legea privind principiile urbanismului şi amenajării teritoriului, „*Avizarea şi aprobarea documentaţiilor de urbanism şi amenajare a teritoriului*" la compartimentul „*Planul Urbanistic Zonal*" prevede că Planul Urbanistic Zonal al zonei funcţionale a

localităţii se avizează de „*Organismele teritoriale interesate*”, se emit Avizele generale de către „*Organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul amenajării teritoriului şi al urbanismului* ”, se aprobă de „*Consiliul municipal, orăşenesc sau sătesc (comunal)*”.

Totodată, conform pct. 2 al Regulamentului cu privire la organizarea şi funcţionarea Ministerului Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 690 din 30.08.2017, Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale este organul central de specialitate al administraţiei publice care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniile de activitate ce îi sunt încredinţate.

Conform pct. 6 subpct. 2) al aceluiaşi Regulament, Ministerul realizează funcţiile stabilite de prezentul Regulament în domeniul urbanismului, construcţiilor şi locuinţelor.

Reieşind din competenţele atribuite conform actelor normative, la 25.03.2022 Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale a emis Ordinul nr. 45 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind emiterea Avizului general la documentaţia de urbanism”, (în vigoare de la 01.05.2022), publicat în Monitorul Oficial nr. 96 art. 375 din 01.04.2022.

Potrivit p. 4 lit. b) al Regulamentului, Ministerul emite Avize generale la documentaţia de urbanism pentru Planuri Urbanistice Zonale, ale zonei centrale a municipiului, ale zonei funcţionale a localităţii, ale zonei protejate şi ale zonei de agrement.

Conform ultimului alineat din p. 2 al aceluiaşi Regulament, avizarea se concretizează printr-un act (aviz favorabil sau nefavorabil) cu caracter tehnic şi obligatoriu, iar conform p. 3, prevederile prezentului Regulament sunt obligatorii pentru organele administraţiei publice, indiferent de sursa de finanţare a activităţilor de elaborare a documentaţiei de urbanism: de la bugetul de stat, bugetele autorităţilor administraţiei publice locale, donatori, privată sau mixtă.

Astfel, în cadrul şedinţei extraordinare a Consiliului municipal Chişinău din 13 decembrie 2022, au fost prezentate spre examinare şi adoptare proiectele deciziilor sus menţionate, în lipsa Avizelor generale la Planurile Urbanistice Zonale eliberate de Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale.

Subsidiar, conform listei consilierilor Consiliului municipal Chişinău prezenţi la data de 20 decembrie 2022 şi 21 decembrie 2022 la continuarea şedinţei extraordinare a Consiliului municipal Chişinău, consilierul Afanasenco Serghei a fost prezent la şedinţele în cauză, iar conform Stenogramei şi înregistrării video a şedinţelor din 20 decembrie 2022 şi 21 decembrie 2022, Afanasenco Serghei a votat pentru adoptarea deciziilor în cauză.

În urma dezbaterilor în cadrul şedinţei extraordinare a Consiliului municipal Chişinău din 13 decembrie 2022, prelungite şi la 20 decembrie 2022 şi 21 decembrie 2022, înaintării amendamentelor şi supunerii votului proiectelor de decizii incluse în ordinea de zi la pct. 28, subpct. 1-6, cu votul majoritar al consilierilor municipali Chişinău, inclusiv a domnului Afanasenco Serghei au fost adoptate deciziile:

- decizia nr. 21/19-1 din 20 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal pentru teritoriul adiacent *****”;

- decizia nr. 21/19-2 din 20 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal pentru teritoriul din perimetrul *****”;

- decizia nr. 21/19-3 din 20 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal pentru terenul cu numărul cadastral*****”;

- decizia nr. 21/19-4 din 20 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal privind dezvoltarea teritoriului Î*****

- decizia nr. 21/19-5 din 21 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal în vederea valorificării terenurilor cu nr. cadastrale**********din str. *****”;

- decizia nr. 21/19-6 din 21 decembrie 2022, cu privire la aprobarea Planului urbanistic zonal în vederea valorificării teritoriului cuprins în perimetrul s*****”.

La caz, conform art. 69 alin. (2) lit. a) al Legii nr. 835 din 17.05.1996 privind principiile urbanismului şi amenajării teritoriului, constituie contravenţii la prezenta lege avizarea şi aprobarea documentaţiei de urbanism şi amenajare a teritoriului fără respectarea procedurii stabilite de legislaţie.

Astfel, reieşind din prevederile art. art. 25, 69 alin. (2) lit. a) şi Anexei la Legea nr. 835 din 17.05.1996 privind principiile urbanismului şi amenajării teritoriului, precum şi pct. 2, 3 şi 4 ale „Regulamentului privind emiterea Avizului general la documentaţia de urbanism” aprobat prin Ordinul Ministerului Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale nr. 45 din 25.03.2022, în acţiunile persoanelor care au adoptat deciziile sus-menţionate, se prezumă săvârşirea unor acţiuni ce pot fi încadrate în prevederile unor fapte prevăzute de Codul contravenţional.

Consilierul municipal în Consiliul municipal Chişinău, Afanasenco Serghei, ignorând prevederile art. 25 şi Anexei Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului şi amenajării teritoriului, precum şi pct. 2, 3 şi 4 ale „Regulamentului privind emiterea Avizului general la documentaţia de urbanism”, aprobat prin Ordinul Ministerului Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale nr. 45 din 25.03.2022, a votat „pentru” adoptarea deciziilor. Totodată, reieşind din conţinutul discuţiilor avute în cadrul şedinţelor CMC, acesta era conştient de faptul că avizele respective lipsesc.

Astfel, Afanasenco Serghei, deţinând mandatul de consilier în Consiliul municipal Chişinău, a depăşit în mod vădit limitele drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege şi care contravine intereselor publice, respectiv a comis contravenţia prevăzută de art. 313 Cod contravenţional - excesul de putere, adică „Săvârşirea unei acţiuni care depăşeşte în mod vădit limitele drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege şi care contravine intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice”, care nu conţine elemente constitutive ale infracţiunii.

Prin urmare, instanţa ţine să menţioneze că, acţiunile dlui Afanasenco Serghei care deţinea mandatul de consilier în Consiliul mun. Chişinău au fost calificate corect şi întrunesc elementele constitutive ale contravenţiei prevăzute în art. 313 din Codul contravenţional.

Referitor la obiecţiile apărării, instanţa le va respinge ca fiind neîntemeiate, or, din faptele descrise de agentul constatator la capitolul „esenţa contravenţiei” pentru instanţa de judecată este clară perioada săvârşirii faptei contravenţionale de către Afanasenco Serghei, iar omisiunea agentului constatator nu poate fi tratată ca temei de nulitate absolută a procesului-verbal cu privire la contravenţie în contextul în care din materialele dosarului rezultă cu suficientă precizie fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei.

La acest segment, instanţa de judecată reţine, că în pct. 41-42 din hotărârea Curţii Constituţionale nr. 32 din 29 noiembrie 2018, privind excepţia de neconstituţionalitate a articolelor 445 şi 461 din Codul contravenţional, Înalta Curte a notat, că în cazul în care agentul constatator a omis să indice în procesul-verbal cu privire la contravenţie menţiuni care, în mod evident, sunt irelevante sau insignifiante în raport cu fondul cauzei, iar acestea ar servi temei pentru anularea procesului verbal, în asemenea situaţii ar fi imposibil de susţinut că statul şi-a onorat obligaţiile procedurale pozitive de a investiga efectiv şi de a-i pedepsi pe cei vinovaţi.

De altfel, Curtea a reţinut în jurisprudenţa sa că sistemul de sancţionare al statului trebuie să funcţioneze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, să fie convinşi că sistemul judiciar va reacţiona împotriva ilegalităţilor comise faţă de ei şi nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiţi. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenţionale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar (*HCC nr. 28 din 22 noiembrie 2018, § 65*).

Astfel, soluţionând cauza contravenţională, instanţa de judecată a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, a evidenţiat la fel circumstanţele care dovedesc vinovăţia făptuitorului, iar în urma aprecierii probelor cercetate în şedinţă în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege, instanţa de judecată stabileşte ca fiind dovedită în totalitate vinovăţia făptuitorului.

Luând în consideraţie ansamblul de probe administrate, instanţa de judecată conchide că acestea sunt suficiente pentru a stabili că fapta descrisă supra a fost comisă de către Afanasenco Serghei şi constituie contravenţia prevăzută de art. 313 Cod contravenţional.

Distinct de cele menţionate supra, instanţa de judecată a constatat că fapta imputată cet. Afanasenco Serghei a fost săvârşită în perioada 20 decembrie 2022 – 21 decembrie 2022.

Prin Legea nr. 136 din 06.06.2024 pentru modificarea unor acte normative au fost operate modificări la art. 30 Cod contravenţional, potrivit căruia termenul general de prescripţie a răspunderii contravenţionale este de 18 luni.

Conform art. IV din legea indicată prevederile art. I pct. 4, 144–146, 151 şi a art. III pct. 2, au intrat în vigoare din data publicării în monitorul Oficial, respectiv 07.06.2024. Totodată alin. (2) din art. IV stabileşte că în cazul infracţiunilor sau contravenţiilor săvârşite până la intrarea în vigoare a prezentei legi, calcularea termenului de prescripţie se efectuează conform condiţiilor şi termenelor de până la intrarea în vigoare a legii.

Prin urmare în privinţa lui Afanasenco Serghei urmează a fi aplicate prevederile art. 30 alin. (2) Cod contravenţional (în vigoare la data săvârşirii faptei), potrivit căruia termenul general de prescripţie a răspunderii contravenţionale este de un an.

Totodată, pentru săvârşirea contravenţiei prevăzută la art. 313 Cod contravenţional, nu este prevăzut un termen special de prescripţie, fiind aplicabil termenul general de prescripţie.

Termenul de prescripţie curge de la data săvârşirii contravenţiei şi până la data rămânerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravenţională.

În speţă, instanţa de judecată reţine că de la data săvârşirii contravenţiei şi până la momentul examinării cauzei în instanţa de judecată a trecut o perioadă ce depăşeşte

termenul de 1 an, situaţie care se încadrează în condiţiile art. 30 alin. (1), (2) din Codul contravenţional, expirând termenul de tragere la răspundere contravenţională.

Având în vedere că în speţă nu au fost sesizate careva temeiuri de suspendare a curgerii termenului de prescripţie al răspunderii contravenţionale, instanţa de judecată consideră de cuviinţă de a dispune încetarea procesului contravenţional în privinţa cet. Afanasenco Serghei, care a săvârşit contravenţia prevăzută de art. 313 Cod contravenţional, din motivul expirării termenului prescripţiei de tragere la răspundere contravenţională prevăzut la art. 30 alin. (2) Cod contravenţional.

Subsidiar, instanţa de judecată relevă, că în pct. 21, 23 din Decizia nr. DCC34/2019 din 05.03.2019 de inadmisibilitate a sesizării nr. 44g/2019 privind excepţia de neconstituţionalitate a unor prevederi de la articolul 30 alin. (5) din Codul contravenţional, Curtea Constituţională a RM a reţinut că termenul general de prescripţie al răspunderii contravenţionale este de un an. Acesta curge de la data săvârşirii contravenţiei şi până la data rămânerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravenţională. Expirarea termenului de prescripţie are ca efect încetarea procesului contravenţional *[articolul 441 alin. (1) lit. b) din Cod].* Din acest motiv, claritatea reglementării momentului de la care termenul de prescripţie începe să curgă şi la care se sfârşeşte prezintă o importanţă crucială pentru deznodământul procesului.

Conform art. 461 Cod contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la articolele 441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravenţional, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 3 alin. (3), art. 4 alin. (3), art. 20-31 Cod contravenţional.

Prescripţia răspunderii contravenţionale este reglementată de art. 30 din Codul contravenţional, caz care intră sub incidenţa art. 441 alin. (1) lit. b) din acelaşi Cod.

7. Faţă de cele ce preced, în conformitate cu art. art. 30 alin. (2), 441 alin. (1) lit. b), 461, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se încetează procesul contravenţional pornit în privinţa cet. Afanasenco Serghei, *****în baza art. 313 Cod contravenţional, cu liberarea acestuia de răspundere contravenţională, din motivul expirării termenului prescripţiei de tragere la răspundere contravenţională prevăzut la art. 30 alin. (2) Cod contravenţional.

Hotărârea poate fi contestată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile de la data pronunţării, sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
judecător **Cuşcă**
Liliana